

Η Ευρώπη πρέπει να χρησιμοποιεί το νερό πιο αποτελεσματικά

/ [Πεμπτούσία](#)

Η Ευρώπη πρέπει να πολλαπλασιάσει τις προσπάθειες για πιο αποτελεσματική χρήση των υδάτων , προκειμένου να αποφύγει την υπονόμευση της οικονομίας της, σύμφωνα με την νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ). Η μη αποτελεσματική χρήση του νερού έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις στους πόρους που χρειάζονται τα οικοσυστήματα και οι άνθρωποι, οι δύο ζωτικοί παράγοντες της Ευρωπαϊκής παραγωγικότητας και ασφάλειας .

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) με τίτλο «Προς μια αποτελεσματική χρήση των υδάτινων πόρων στην Ευρώπη» (Towards Efficient use of water resources in Europe) τεκμηριώνει την ανάγκη της ολοκληρωμένης διαχείρισης του νερού, αρχίζοντας από την καλύτερη εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας.

«Οι υδάτινοι πόροι υφίστανται πιέσεις σε πολλά μέρη στην Ευρώπη, και το

πρόβλημα γίνεται όλο και χειρότερο», δηλώνει η εκτελεστική διευθύντρια του ΕΟΠ, Jacqueline McGlade.

«Η γεωργία, η παραγωγή ενέργειας, η βιομηχανία, η δημόσια υδροδότηση και τα οικοσυστήματα είναι όλα σημαντικά και όλα ανταγωνίζονται μεταξύ τους για αυτόν τον περιορισμένο πόρο. Καθώς η κλιματική αλλαγή καθιστά την παροχή νερού λιγότερο προβλέψιμη, το να χρησιμοποιείται το νερό αποτελεσματικά στην Ευρώπη και προς όφελος όλων εκείνων που το έχουν ανάγκη- είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Οι υδάτινοι πόροι θα πρέπει να διαχειρίζονται το ίδιο αποδοτικά όπως κάθε άλλο φυσικό κεφάλαιο που ανήκει στις χώρες. Η λειψυδρία έχει πολύ σοβαρές συνέπειες για τις οικονομίες που εξαρτώνται από την γεωργία και τη βιομηχανία. Ορισμένες ελλείψεις έχουν οδηγήσει ακόμη και σε περιορισμό του πόσιμου νερού σε περιοχές της Ευρώπης. Υπάρχουν επίσης και έμμεσες επιπτώσεις στην οικονομία, γιατί η μειωμένη ροή των ποταμών, η πτώση της στάθμης των λιμνών και των υπόγειων υδάτων, η εξαφάνιση υγροτόπων μπορεί να έχουν καταστροφικές συνέπειες στα φυσικά συστήματα που στηρίζουν την οικονομική παραγωγικότητα.

Σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης εντείνεται όλο και περισσότερο η διαμάχη για τους υδάτινους πόρους. Στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η γεωργία χρησιμοποιεί περίπου το ένα τέταρτο του νερού που προέρχεται από το φυσικό περιβάλλον, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 80% στη Νότια Ευρώπη. Επιπλέον, η δημόσια υδροδότηση χρησιμοποιεί περίπου το ένα πέμπτο του νερού σε όλη την Ευρώπη - και από αυτό περισσότερο από το ένα τέταρτο καταναλώνεται απλώς ως νερό για την τουαλέτα. Οι εγκαταστάσεις υδροηλεκτρισμού μεταβάλλουν επίσης τη φυσική δομή και τη ροή ποταμών και λιμνών, με επιπτώσεις στα οικοσυστήματα.

Η γεωργία είναι ένας τομέας στον οποίο μπορεί να υπάρξει εύκολα βελτίωση της αποτελεσματικότητας, καθώς μεγάλες ποσότητες νερού χρησιμοποιούνται αναποτελεσματικά για την ύδρευση των καλλιεργειών. Σύμφωνα με ορισμένες εκτιμήσεις, περίπου το ένα τέταρτο του νερού που αντλείται για αρδεύσεις στην Ευρώπη θα μπορούσε να εξοικονομείται, αλλάζοντας απλώς το είδος των χρησιμοποιούμενων αγωγών ή του συστήματος διανομής. Η δημόσια υδροδότηση μπορεί να γίνει πιο αποδοτική - σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ χάνεται έως και το 50% του πόσιμου νερού.

Σύμφωνα με την έκθεση, η μη αποτελεσματική χρήση του νερού οδηγεί επίσης σε μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας, με επιπλέον οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος. Ενώ η ενέργεια που απαιτείται για την άντληση και την επεξεργασία του γλυκού νερού σε πόσιμο νερό ανέρχεται συνήθως σε 0.6 kWh/m³, η αφαλάτωση

του θαλασσινού νερού προσθέτει επιπλέον περίπου 4 kWh/m³. Πολλές χώρες στην Ευρώπη χρησιμοποιούν τεχνολογία αφαλάτωσης, με πρώτη την Ισπανία, η οποία συγκαταλέγεται στους μεγαλύτερους χρήστες αφαλατωμένου νερού παγκοσμίως.

Οι αρμόδιες αρχές οφείλουν να καθορίσουν σαφείς περιβαλλοντικούς στόχους για τη χρήση του νερού, μέσα στα όρια της βιωσιμότητας, όπως αναφέρεται στην έκθεση. Οι στόχοι αυτοί θα διαφέρουν ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους, αλλά θα είναι σχεδιασμένοι κατά τρόπο ώστε το φυσικό περιβάλλον να έχει επαρκές νερό για να λειτουργήσει. Είναι απαραίτητο να υπάρξει μια μορφή «αποσύνδεσης», ώστε η αυξανόμενη οικονομική παραγωγικότητα να μην συνεπάγεται μεγαλύτερη χρήση νερού και συνεπώς μεγαλύτερες επιπτώσεις για το περιβάλλον.

Ιστορικά, οι τιμές του νερού στην Ευρώπη σπανίως αντικατόπτριζαν το πραγματικό δημοσιονομικό κόστος της παροχής νερού, ή το οικονομικό κόστος για το περιβάλλον. Αυτό οδήγησε στη ρύπανση και την έλλειψη νερού, με συνέπεια να υπάρχει κόστος για το περιβάλλον και την κοινωνία. Για παράδειγμα, οι πολίτες πληρώνουν συνήθως για το κόστος επεξεργασίας του πόσιμου νερού που μολύνεται από τη γεωργία ή τη βιομηχανία. Εάν επιβάλλονταν οι σωστές τιμές στη χρήση νερού, πιθανώς αυτό να λειτουργούσε ως κίνητρο για την αποτελεσματικότερη χρήση του αλλά και για την ανάπτυξη τεχνολογικών καινοτομιών. Η αποδοτική χρήση φόρων, επιδοτήσεων, μηχανισμών της αγοράς, μεθόδων τιμολόγησης και άλλων οικονομικών εργαλείων θα μπορούσε να συμβάλλει στην εξισορρόπηση των αλληλοσυγκρουόμενων απαιτήσεων για νερό.

Στη διάρκεια του έτους, το Σχέδιο προστασίας των ευρωπαϊκών υδάτων (Blueprint to safeguard Europe's waters) που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα ανοίξει τον δρόμο για τη θέσπιση νομοθεσίας σε αυτόν τον τομέα. Καθ' όλη τη διάρκεια του 2012, ο ΕΟΠ θα δημοσιεύσει μια σειρά εκθέσεων για θέματα που αφορούν το ζήτημα του νερού, διερευνώντας τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στον συγκεκριμένο τομέα.

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (<http://www.eea.europa.eu>)